

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LX Nr. 15

KETVIRTADIENIS, GEGUZĖS [MAY] 17, 1979

KAINA 25 c.

KASDIEN

Juozui Baltušui— 70 metų

BUVO ŽINOMA, KAD . . . NENOREJO MELUOTI NEŽINO, KAD SNOBAI JUOZAS BALTUŠIS

Buvo žinoma, kad Floridoje, St. Petersburg, senosios kartos atžageiviai lietuviai, kai tik išgys savo klubui salę, nusivils. Taip ir atsitiko. Dypukai ir klerikalai juos užkariavo.

Štai ką rašo vienas jų klubietis "Naujienose":

— Senosios kartos klubo nariai, kurių gausių aukų, jų vieningo darbo triūsio dėka klubas išaugo ir išigijo puikią salę, šiandien jaučiasi nebereikalingi ir nušuoti į užmiršties užkampį.

Girdi, dingo draugiški pasikalbėjimai, muzika nutilo, nebeliko progos nei suktiniui bei polkai pasukti. Kodėl taip? Ogi, sekmadieniai liko pavalgymui ir maldoms.

Reakciniai nacionalistai su ne viena senosios kartos lietuvių organizacija taip susidorojo. Jie "razumni" tik ant gatavai iškepto.

Nacionalistai turi tokią organizaciją, pasivadinusią "Lietuvių Žurnalistų Sąjunga" vardu. Jos buvęs ar dabartinis pirmininkas toks Jonas Kuprionis neseniai buvo nvykęs į Lietuvą.

Oi, oi koks aliarmas kilo! "Naujienose" balandžio 23 d. laidoje P. Ignaitis prirašė ilgiausias skiltis, kad J. Kuprionis šioks ir toks, stačiai niekam tikęs sutvėrimas.

Kodėl? Mat, J. Kuprionis grįžęs iš Lietuvos pareiškime pažymėjo: "vykau, kaip privatus asmuo ir teroro ten nemačiau." Jeigu jis būtų melavęs, jog matė, nėra abejonės, tas "Naujienu" P. Ignaitis jį būtų išgyres.

Nacionalistai Lietuvių Bendruomenę laiko pavyzdgingiausia organizacija, bet pasirodo, kad ir ten zurzėjimų pilna. O dar ko, kultūrininkus gali pradėti vyti laukan.

"Drauge" Juozas Kojelis rašo, jog girdėjęs nusiskundimų; girdi, mūsų rašytojai nori, kad būtų perkamos knygos, solistai—kad lankomi koncertai, dailininkai—kad būtų lankomos parodos ir perkami paveiksliai, laikraštininkai—kad skaitoma spauda, bet kai vyksta net metiniai apylinkių susirinkimai, nei rašytojai, nei solistai, nei dailininkai, nei žurnalistai nepasirodo.

Tas žmogus, kuris taip skundėsi Juozui Kojeliui, matyt, nežino, kad nacionalistai inteligentai yra snobai, o ne liaudies žmonės.

Amerikos pažangiems lietuviams yra labai gerai žinomas Lietuvos liaudies rašytojas Juozas Baltušis. Prieš kurį laiką jis čia lankėsi Amerikoje ir ne su vienu užmezgė asmeninę pažintį. Grįžęs parašė

Liaudies rašytojas Juozas Baltušis—Tarybų Lietuvos skaitytojų, o ir tautiečių čia svetur vienas plačiausiai skaitomų, labiausiai mylimų rašytojų. Balandžio 14 d. jam sukako 70 metų amžiaus.

Pasveikinti savo mėgiamų veikalų autoriaus jo septyniasdešimtmečio proga skaitytojai balandžio 13 d. gausiai susirinko Vilniuje į Meno darbuotojų rūmus, kur įvyko Lietuvos liaudies rašytojo kūrybos vakaras.

Į iškilmes atvyko draugai P. Girškevičius, J. Manušis, L. Sepešys, V. Baltrūnas, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotoja L. Diržinskaitė, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojas A. Česnaičius, Lietuvos KP CK kultūros skyriaus vedėjas S. Simkus, kiti vadovaujantys partiniai ir tarybiniai darbuotojai, rašytojai, mokslininkai, kultūros ir meno veikėjai.

Vakarą pradėjęs Lietuvos TSR rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas A. Maldonis pasveikino Juozą Baltušį garbingos sukakties proga, visų jo talento gerbėjų vardu padėkojo už dosnias kūrybines vasaras. Savo knygomis, pasakė jis, Juozas Baltušis išsikovojo neginčijamą literatūrinę šlovę ir pripažinimą, aktyvia visuomenine veikla įrašė daug prasmingų puslapių į savo krašto visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo istoriją. Reikia tik stebėtis šio žmogaus darbštumu, energija, jaunatve. Tiek daug valandų praleidžiantis prie rašomojo stalo, tik jis vienas žino, kiek kainuoja, atrodo, toks paprastas, bet visose spalvose žaizaruojantis, lengvai skaitytojų lūpomis slystantis, nepakartojamas žodis. Knyga vežasi knyga: "Štai, tik ką išėjo iš spaubdos "Sakmė apie Juozą," o ant jo stalo jau gula pirmieji naujos knygos lapai. Niekas nesuskaičiuos, kiek ištikimų savo bičiulių ir gerbėjų turi Juozas Baltušis visuose Lietuvos kampeliuose. Ši diena—šventė jubiliatui, šventė visiems jo draugams, jo skaitytojams.

knygą "Tėvų takais," kuri plačiai čia pas mus buvo skaitoma.

Juozui Baltušui balandžio 14 d. sukako 70 metų. Šis jo garbingas jubiliejus iškilmingai buvo minimas Lietuvoje. Čia Amerikoje mes su jubiliantu gyvenome mintimis, prisiminimais jo parašytas knygas.

Siomis eilutėmis, nors pavėluotai, leiskite pasveikinti mieląjį rašytoją ir palinkėti jam, kad ilgai, dar ilgai nedžiūtų jo plunksna.

Kaip Lietuvoje, taip emigracijoje laukiame, mielas Juozai, tavo naujų knygų, kurias esi užplanavęs parašyti.

S. J. Jokubka

JUOZAS BALTUŠIS

Zodis suteikiamas Lietuvos TSR Mokslų Akademijos nariui-korespondentui, filologijos mokslų daktarui J. Lankučiu.

— Juozo Baltušio gyvenimo druska,—pasakė jis,—kurios sūrumas aprašytas dviejose autobiografinėse rašytojo knygose, susemta iš tokių skirtingų gyvenimo kloūdų, kad jos sudėčiai išreikšti nebetinka jokios iprastinės formulės. Vaikystė senosios Rygos proletarinėje aplinkoje, prie Volgos praleisti Pirmojo pasaulinio karo metai, Nižnij Novgorodas, Caricynas, paskui Puponių ulyčia Rytų Lietuvoje, Šlapiašilis, Sausalaukis, Paketuriai, Kauno priemiesčių butis, įnirtingai blizginamas karpetas vyriaubiniame buržuazinio ministro kabinete, darbas spaustuvėje, savišvieta, suartėjimas su pažangiaisiais inteligentais—antifašistais,ėjimas į literatūrą—tai tik svarbiausieji punktyro brūkšniai, už kurių slypi dideli gyvenimo universitetai.

Kuriantis Lietuvoje tarybinei santvarkai, grumiantis Tarybų šalies tautoms su hitleriniais grobikais, atkuriant karo nuniokotą gimtąjį kraštą, Juozas Baltušis iškilo tartum tiesioginis iki tol išnaudotų klasių atstovas, įgaliotas savo meniniu žodžiu reikšti liaudies valią, nuotaikas ir lūkesčius.

Juozo Baltušio įnašas į tarybinę lietuvių literatūrą—didelis ir įvairus, apimantis romano, apsakos, dramos, apsakymo, kino dramaturgijos, feljetono, apybraižos, memuarų, meninio vertimo, kritikos ir publicistikos žanrus.

Giliu etiniu ir psichologiniu turiniu, stipriu kaimo buities konfliktu, ryškiais charakteriais bei socialiniais tipais išskirtinę vietą lietuvių dramaturgijoje užima Juozo Baltušio drama "Gieda gaideliai," pastatyta mūsų teatro scenoje pirmaisiais pokario metais. Tą pačią temą rašytojas toliau plėtojo savo "Paroduose vasarose."

Juozo Baltušio kūrybos stichija yra susijusi su didžiąja mūsų literatūros tradicija. Sudėtingas paprastų kaimo žmonių pasaulis, jo mišlingas gaivališkumas, žemdirbių istorinė ir socialinė patirtis masins dar ne vieną ryškų talentą. Tačiau viena liks nepakartojama—tai Juozo Baltušio kalba, jo pasakojimo stilius. Jame susijungia liaudiškoji žodžio plastika su aukštu šiuolaikinės literatūros kalbos menu, jis duoda dėkingos medžiagos mūsų kalbotyrai.

— Visuomenei,—pasakė rašytojas R. Kašauskas,—Juozas Baltušis brangus kaip pilietis, mūsų literatūros gyvenimui—kaip aktyvus jo dalyvis. Reikšmingos socialinės temos, dėmesys liaudies gyvenimui, realistinis vaizdavimo būdas, sodri kalba—J. Baltušį nuo pat pirmųjų kūrinių iškėlė į patį demokratinės lietuvių literatūros centrą. Peržvelgdami vėlesnį rašytojo kūrybos kelią, matome, kaip tvirtai ir nuosekliai jis laikosi šių tradicijų, kaip turtina, įvairina jas, tarsi tiesdamas tiltą nuo Žemaitės, nuo Vaižganto į mūsų dienas, mūsų naująjį gyvenimą, į nūdienę mūsų literatūrą.

TSRS rašytojų sąjungos valdybos sveikinimą J. Baltušiu jubiliejaus proga įteikė Lietuvos TSR rašytojų sąjungos valdybos pirmininko pavaduotojas V. Bubnys.

Daug nuoširdžių sveikinimo žodžių, gražiausių linkėjimų jubiliatui tarė respublikos kūrybinių sąjungų, kultūros įstaigų, Kupiškio, Anykščių, Molėtų rajonų, gamybinių kolektyvų atstovai.

Buvo perskaitytos sveikinimo telegramos.

Labai šiltai sutiktas, Juozas Baltušis nuoširdžiai padėkojo partijai ir vyriausybei, visiems susirinkusiems, visiems skaitytojams už didelę pagarbą jo triūsui, už aukštą kūrybos įvertinimą, už sudarytas sąlygas dirbti mėgiamą rašytojo darbą, atiduoti visas talento jėgas kūrybai. Jis pasakojo apie savo kūrybinius sumanymus, pasiryžimą ir toliau darbuotis gimtojo krašto, mielos Tarybų Lietuvos labui.

Po iškilmingos dalies buvo surengtas koncertas. Iš "Tiesos"

VILNIS

Lithuanian Peoples Bi-weekly

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$10.00, six months \$5.50; Chicago \$12.00, 6 months \$6.50; Canada \$15.00, 6 months \$8.00; foreign countries \$15.00, 6 months \$8.00.

3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608 Phone 842-7325

Second-class postage paid at Chicago, Illinois

Iš kovos prieš infliaciją niekas neišeis, jeigu . . .

Apie infliaciją šneka prez. Carteris, šneka visa jo administracija, šneka kongrese politikieriai, šneka visa tauta. Tačiau visko brangėjimas kaip ėjo, taip eina savo keliu. Vien tik kovo mėnesį Čikagoje pragyvenimas pabrango 2 proc., ne kiek mažiau pabrango ir kituose miestuose, taipgi ir visoje Amerikoje.

Stačiai nesinori tikėti pažvelgus į oficialius statistikos duomenis, kad per metus bendrai imant maisto produktai pabrango 13.3 proc., o kalbant apie mėsą, paukštieną ir žuvį, pabrango net 20.9 proc., pienas ir pieno produktai—15.4 proc.

Prez. Carterio patarėjas infliacijos reikalais Alfred E. Khan irgi stebisi. Girdi, blogi reikalai, bet ateinančiais mėnesiais gali būti dar blogesni, jeigu infliacija nebus pažabota. Iš prez. Carterio administracijos apskaičiavimo, kad šiemet infliacijos lygis tebus 7.4 proc., vargiai kas išeis. Jeigu viskas brangs tokiu tempu, koku pabrango kovo mėnesį, tai infliacijos lygis bus mažiausia 13 proc.

Kovoti su infliacija, nepažeidus didžiųjų korporacijų ir biznio interesų, priemonių nėra. Prezidento planai, kad darbininkai nereikalautų algų padidinimo daugiau kaip 7 proc., eina vėjais. Tuo labiau su prezidento planu nesiskaito korporacijos. Pavyzdžiui, antra didumu degalų Mobil Oil korporacija per šiuo metų pirmą ketvirtį turėjo net 81 proc. pelno daugiau, negu per praėjusių metų pirmą ketvirtį; šiemet per pirmą ketvirtį prisišienavo net \$437 milijonus. Šimtamilijoninius pelnus šienaujasi ir kitos didžiosios korporacijos ir bizniai.

Kol administracija per pirštus žiūrės į tokį nežmonišką pelnų grobimą, infliacija dūks kaip dūksa iki šiol. Darbininkai, su pelnų didėjimu viskam brangstant, negali pasiduoti prezidento užmačiams, nereikalauti algų padidinimo daugiau kaip 7 proc. Kuris tėvas ar motina gali sėdėti sudėję rankas, kai vaikui vieton stiklinės pieno begali duoti tik pusę stiklinės. Arba laivakrovius, sunkvežimio šoferis bei šiaip sunkaus darbo darbininkas gali nereikalauti didesnės algos, kai mėsa darosi beveik nebeįperkama?

Paimkime gazoliną. Čikagos Motor Club jau skelbia, kad mieste "premium" rūšies gazolino kainos vidurkis 92.7 cento galonas. Kai kurios stotelės pardavinėja galoną jau po \$1. Kodėl toks brangumas? Dėka Mobil Oil korporacijos ir kitų korporacijų šimtamilijoniniams pelnams. Jeigu brangsta maisto produktai, irgi neginčijamas faktas, kad agrobiznis kaip ir visi didieji bizniai neatsilieka nuo pelnų šienavimosi.

Federalinių Rezervų tarybos pirmininkas G. William Miller aiškina, kad su infliacija kovoti yra sunku dėl to, kad pinigų kiekis apyvartoje didėja daug sparčiau už krašto produkcijos didėjimą. Politinės ekonomikos teorijos atžvilgiu jis teisus. Kuo daugiau apyvartoje pinigų, tuo daugiau yra kuo mokėti už daiktus. Bet kodėl per daug pinigų apyvartoje, Federalinių Rezervų tarybos pirmininkas tyli. Tegul administracija nors pusę pinigų iš šimtamilijoninio karinio biudžeto nukreipia reikalingų daiktų gamybai, tai kaip mat produkcijos didėjimas pasivytų pinigų apyvartoje sumos didėjimą.

Taip, karinė pramonė duoda darbo, bet ar jos pagaminti kariniai lėktuvai, šarvuočiai, bombos, raketos ir visokia kitokia amunicija reikalinga žmonėms gyvenimui? Visi tie pabūklai stovi sukrauti ginklų arsenaluose, o kiek jie kaštavo? Štai kodėl per daug pinigų apyvartoje.

Kol nebus didžiųjų korporacijų ir didžiojo biznio pelnams uždėtas apynasris, kol nebus susilaikyta nuo bereikalingo eikvojimosi kariniams reikalams, infliacija nebus sulaikyta. Korporacijos pelnais viską brangins, kariniams reikalams pilami bilijonai dolerių didina pinigų kiekį apyvartoje.

Žinoma, tai paliestų didžiųjų korporacijų, biznio ir karinės pramonės interesus, bet infliacijos prislėgta liaudis atsidustų, darbininkai liautųsi kovoje prieš jų gyvenimo lygio kritimą ir šnektos apie infliaciją sustotų.

Kodėl "vadavimas" eina velniop

Kaip visame kapitalo pasaulyje reakcinėms jėgoms nesiseka, taip nesiseka ir mūsų lietuviškiems reakciniams nacionalistams. "Vadavimas" eina velniop, kiek protingesni vis labiau prasikrapšto akis, kad iš purkštavimų prieš tarybinę santvarką Lietuvoje niekas neišeis. Eilinių dypukų taipgi vis daugiau į viską numoja ranka ir eina savo politiniu keliu kaip kuris išmano. Dėl vasario 16 aukų nepasidalinimo ir ambicijų kilusios rietenos nesiliauja, kad netgi tokia solidi organizacija, kaip Lietuvių Bendruomenė, skilo, laikraščiai į vieni kitų lojones paskendo iki kaklo.

Svarsto, diskutuoja nabagai, kodėl pas juos toks pairimas, kodėl tokia disharmonija, vieni kitiems už gerklų griebia. Svarsto ir diskutuoja, bet teisybės pasakyti, kodėl taip pas juos yra, nė vienas nedrįsta. O tik vieni už kitus "protingiau" bėdą verčia "infiltruotiems tarp jų apsimaskavusiems patriotais Maskvos ir komunistinės Lietuvos agentams." Girdi, jie čia viską maišo, kelia nesantaiką, kad pakirtus Lietuvos laisvinimą.

Tai juokas, kad Maskva ar Lietuva tiek jaudintusi dėl reakcinių nacionalistų šūkavimo, kad jie išlaisvins Lietuvą iš tarybinės santvarkos, iš "okupantų rusų." Ten milijoninė tauta, pasirinkusi tą santvarką, o čia tik tautos nuobiros. Po Pirmojo pasaulinio karo rusų baltagvardiečių emigracija buvo šimtatūkstantinė, kur ji šiaudien? Ne geresnio likimo laukia ir reakciniai nacionalistai bei visokio plauko "laisvintojai." Ir Maskvai ar Lietuvai dėl jų nei šilta, nei šalta.

Bet kaip bekalbėtumėm, dėl reakcinių nacionalistų visų nesėkmių ir rietenų kalta Lietuva. Kalta, kad atidarė duris emigracijos lietuviams turistams nuvykti, pamatyti savo akimis, kaip Lietuva dabar stosi socializmo sąlygomis. Jeigu į Lietuvą turistams būtų uždarytos durys, reakciniai nacionalistai triumfuotų kaip triumfavo pokario metais, kad ten Lietuvoje Sodoma ir Gomora. Nė vienas dypukas tada

negalėjo pasakyti reakciniams nacionalistams, kad taip Lietuvoje nėra.

Dabar kas kita, žmonės pamatyti Lietuvos vyksta pavieniai, vyksta ištisomis turistinėmis grupėmis. Nėra tų metų, kad į Lietuvą ilgesniam ar trumpesniam laikui nenuvyktų keli tūkstančiai vien tik Amerikos lietuvių. Nuvykę pamato, kad ten nėra nei Sodomos, nei Gomoros, nėra Lietuva okupuota, nereikia nei laisvinti, nei vaduoti. Žmonių gyvenimo lygis dar nėra kaip čia Amerikoje, bet gyvena daug sočiau kaip anksčiau gyveno ir visapusiškai daug laimingesni kaip buvo anksčiau. O jeigu ir yra koks išsigimėlis disidentas, bet ką jis reiškia prieš virš dviejų milijonų tautą, entuziastingai statančią naują gyvenimą—socialistinį gyvenimą.

Grįžę iš turistinės kelionės, išskiriant vieną kitą, jie tyli, nes meluoti nenori, o teisybę pasakyti bijo, kad nebūtų apšaukti komunistais. Tačiau reakciniams nacionalistams jie jau nebe žmonės, kad galima būtų juos mulkinti "vadavimu." Dar ne viskas, blogiausia reakciniams nacionalistams yra tai, kad tie šimtai turistų grįžę namo papasakoja, ką matė savo šeimai, draugams, netgi atskirai ir kai kuriam reakciniam nacionalistui.

Nemaža žalos reakciniams "vaduojams" daro ir tarybinių lietuvių lankymasis Amerikoje. Vieni jų čia atvyksta giminii iškviešti, kiti su tarybinėmis turistinėmis grupėmis. Atvyksta nei surusinti, nei suluošinti, nei išbadėję. Atvyksta savo socialistinės žemės patriotai. Čia papasakoja savo giminėms, draugams kaip Lietuva stosi, kaip klesti kultūriniais, moksliniais ir ekonominiis gyvenimas Lietuvoje.

Čia ir pakastas šuniukas, kad "vadavimas" eina velniop, kad pas juos vyksta visų galų suirimas, rietenos. Nebe tie laikai, kai buvo galima žmonėms pūsti į akis, kad Lietuva reikia "laisvinti," nes vis daugiau žmonių mato, jog tai nesąmonė.

J. Zaliukas

Revoliucinė Dainos jėga

Pagal pažangioje užsienio spaudoje randamas informacijas apie Lietuvių kanklių mišraus choro (LKM) susirinkimus galima nustatyti, kad šio choro veiklos pradžia siekia 1904 m., kai Čikagoje į jį susitelkė socialistinių pažiūrų dainininkai. Susibūręs prie vienos socialistų kuopos, 1919 m. jis pasivadino Lietuvių komunistų choru, bet netrukus, prasidėjus reakcijos siautėjimui prieš revoliucinį darbininkų judėjimą, pakeitė savo pavadinimą—tapo Lietuvių kanklių mišrių choru, tuo būdu išsaugodamas savo santrumpos rades: LKM. Kiti šaltiniai nurodo, kad jo pirmtakas buvo įkurtas 1909 m., kai prie 81-os socialistų kuopos susiorganizavo vyrų choras; 1919 m. kuopa subūrė mišrų chorą. Tad vienaip ar kitaip, pažangiečių LKM choras gali būti laikomas seniausiu JAV lietuvių choru, nes iš kitų senosios išėjusių chorų tik "Pirmyn" sambūris laikėsi nuo 1909 metų.

Jonas Katilius,
buvęs choro vadovas
1915 met.

Prisimintina, kad iš viso pirmasis pasaulietinis JAV lietuvių choras, ėmėsis koncertinės veiklos, įsikūrė išėjimoje jau daugiau kaip prieš 80 metų; 1894 m. lapkričio mėn. L. Ereminas (1894-1927) Niujorke subūrė "Lietuvių Mildos giedorių draugystės" chorą. Jo kūrėjas buvo

(tęsins sekanciam psl.)

Vilnis, gegužės 17

J. Kenstavičia

veiklus žmogus: organizavo Bruklino darbininkų "Aido" chorą (1912), vadovavo kitiems pažangiems chorams. Iš visų L. Eremino įsteigtų chorų iki šiol tebeveikia "Aidas."

Kol įsikūrė pirmasis choras, JAV lietuviai jau turėjo kitų muzikinių kolektyvų. Dar 1887 m. Senande (Shenandoah) organizuojamas pirmas pučiamųjų instrumentų orkestras, vadinamas "benas." Būta iki tol parapijinių chorų, kurie turėję siaurą taikomąją paskirtį, žinomą tik savo parapijos ribose. (Pirmasis toks choras atsiradęs 1885 m. Pittstone, 1892 m.—Mahanoj City, Pa.) Tačiau chorinio sąjūdžio pradininkais turi būti laikomi ne parapijiniai chorai, nors katalikiškoje literatūroje stengiamasi pabrėžti jų neva pirmąją vaidmenį JAV lietuvių muzikiniame gyvenime. Čia tektų matyti, papolemizuoti ir su išievių specialistais, kurie dėl suprantamų aplinkybių ne kartą rašė, esą parapijiniai chorams priklausiusi pirmenybė, nes jie turėję geresnes sąlygas: galėjo burtis pastovioje vietoje, buvo užsitikrinę geresnę materialinę paramą, pagaliau, galėjo turėti kvalifikuotesnius vadovus. Tačiau tai būta tik galimybių, kurias varžė daug įtakingesnės už pačias galimybes kliūtys.

Pirmiausia, savaime siaura yra bažnytinio giedojimo paskirtis, tad jis negali skatinti bent kiek platesnio muzikinio sąjūdžio. Todėl, nors JAV lietuvių parapijinių chorų atsiradimo datos gali būti ankstesnės, bet kol tie chorai nedalyvavo koncertinėje veikloje, tol jie tiesiogine chorų prasme neegzistavo. Pirmieji viešus koncertus pradėjo rengti pasaulietiniai chorai.

J. Zilevičius rašė, kad parapijiniai chorai ne tik greit susilaukė pasaulietinių chorų konkurencijos, bet dažnai dėl jos imdavo irti. 1934 m. "Naujojoje Roamuvoje" išspausdintame dideliame straipsnyje "Amerikos lietuvių muzikos plėtojimosi bruožai" (jo perpasakojimu dažniausias naudojasi iki šiol emigracijos klerikalų autoriai, rašantys apie kultūrinę išievių praeitį) J. Zilevičius pabrėžė, kad iš parapijinių chorų nemažai narių pasitraukdavo, pereidami į pasaulietinius. Ir tai, aišku, turėjo atsitikti ne vien dėl choristų ideologijos keitimosi, bet dėl pasaulietinių chorų sudaromų sąlygų gyventi įdomesnį meninį gyvenimą. J. Zilevičius rašė: "Kuomet chorai pradėjo augti skaičiumi ir rūšimi,—nebesitenkino vien bažnytinėmis giesmėmis, pradėjo eiti ir į pasaulinį-tautinį veikimą, pradėjo vaidinti sceninius veikalus: dramas, komedijas.

Vilnis, gegužės 17

operetes." O tas taip pat atitraukė iš parapijinių chorų gabesnius dainininkus. Dažnai netgi žinomas klerikalinės aplinkos muzikas, norėdamas kūrybingai dirbti chorvedžio darbu, eidavo į socialistinius choros. Antai tam pačiam LSS 81-os kuopos chorui kurį laiką vadovavo pirmasis 1911 m. įkurtos klerikalinės vargoninkų sąjungos pirmininkas K. Strumskis, su pažangiais tautiniais chorais yra dirbęs P. Sarpalius, K. Steponavičius, J. Butėnas ir kiti buržuazinės bei klerikalinės ideologijos įtakoje buvę muzikai. Būdinga, kad įžymusis muzikinės kultūros populiarintojas ir ugdytojas M. Petrauskas niekada nieko bendro neturėjo su parapijiniais chorais. A. Sodeika prisimena, kaip jam,ėjusiam parapijos vargonininko pareigas, klebonas draudė bendrauti su M. Petrausku ("Mano keliai į muzikos meną"). Tad visiškai akivaizdu, kad chorų sąjūdis, kaip kultūros reiškinys, JAV lietuvių išievių pradžioje ir plėtėsi ne vien per vargonininkų pamokas.

D. Murelienė

Priešingai, platus ir gyvas JAV lietuvių chorų sąjūdis susijęs su demokratine, pasaulietine veikla. Pažangūs išievių kultūros darbuotojai XIX a. pabaigoje ir pirmajame XX a. dešimtmetyje, t. y. chorų sąjūdžio pradžioje, buvo ir pajėgiausių lietuviškų chorų kūrėjai, ir pirmųjų gaidų knygų parūpintojai, ir sudėtingesnio, įvairesnio repertuaro kūrėjai, ir muzikinės kultūros populiarintojai. Darbinikiškoje, socialistinėje veikloje tuo būdu natūraliai chorų sąjūdis tapo viena iš svarbių kultūrinio darbo sričių. Pirmajame XX a. dešimtmetyje dinamiški ir gerai organizuoti socialistai turėjo iniciatyvą kultūriname išievių gyvenime. Klerikalų autorius A. Vilainis-Sidlauskas 1973 m. kunigų "Drauge" (str. Chicagos lietuvių praeitin pažvelgus"), rašydamas apie kultūrinę ideologinių išievių srovių veiklą iki Pirmojo pasaulinio karo, pripažino: "Visu savo galimu svoriu bei gyliu lietuviai socialistai metėsi į tautinės kultūros lauką. Prie kuopų gausiai pristeigė chorų, vaidintojų būrelių ir kitokių sambūrių bei įvairių kursų, vakarinių mokyklų ir kt."

Tačiau veltui autorius stengiasi čia pat sumenkinti socialistų vaidmenį kultūrinėje veikloje, priešpastrydamas tą veiklą pačiais socialistų politinei veiklai: atseit, "tautinis veikimas". . . pritemdęs "pačią socialistų programą bei įsipareigojimus," t. y. neva socialistų lietuviškos kultūrinės veiklos sėkmę galėjęs paskatinti tam tikras atsirboji-

mas nuo socialistinės ideologijos, kuri išievių gyvenime pasireiškė ryškiais proletarinio internacionalizmo idėjomis. Priešingai! Kultūrinė pažangių JAV lietuvių darbininkų veikla buvo aktyvi revoliucinės kovos talkininkė, sudėtinė viso stiprėjančio proletarinio reikalo dalis, ji savaime išplaukė iš pažangaus darbininkų judėjimo poreikių.

Čikagoje, kur pirmasis pasaulietinis choras ("Lietuvių muzikų ir dainininkų choras") įsisteigė tais pačiais metais, kaip ir L. Eremino "Milda" (1894-aisiais), kiek vėliau, 1899 m., kai mieste dar nebuvo nė vieno bažnytinio choro, įvyko pirmasis lietuviškos dainos koncertas. Pirmajame šio amžiaus dešimtmetyje veikė keli stiprūs socialistų chorai. Porą metų dainavo LSS 4-tos kuopos choras. Ypač aktyvus buvo 1909 m. įsisteigęs J. Katiliaus vadovaujamas LSS 81-os kuopos choras, kuris 1915 m. pasivadino "Čikagos Socialistų lietuvių chorą." A. Ambrose rašo: "Choras įtemptai veikė apie dešimtį metų. Dainininkai dainuodavo revoliucines dainas, pajavairindavo progresyvių parengimų prakalbas, išvažiuimus."

Didelis darbininkų chorų veiklos pakilimas yra ryškus antrajame amžiaus dešimtmetyje. Nemažos įtakos čia turėjo M. Petrausko veikla. Didysis muzikos populiarintojas dirbo su pasaulietiniais chorais, keldamas, kaip prisimena artimi su juo bendravęs R. Mizara, tokį uždavinį: "Mums reikia, kad kiekviename mieste, kur daugiau gyvena lietuvių, būtų lietuvių choras—ne bažnytinis, sakau, choras, o liaudies." M. Petrauskas pats padėjo darbininkams kurti revoliucinį repertuarą, ragino juos aktyviai veikti. Jis sakė R. Mizarai: "Man rodos, lietuvių socialistų kuopos, be politinio darbo turėtų rūpintis ir kultūrinio. Ar negražu būtų, jei prie kiekvienos lietuvių socialistų kuopos būtų suorganizuotas koks nors dailės ratelis, choras ar kas panašaus?"

O. Petrutienė

1914.II.7 Čikagoje įvyko chorų suvažiavimas, kuris įsteigė "Susivienijimą Lietuvių Socialistų Darbininkų Amerikoje." Šis Susivienijimas vėliau keitė pavadinimus, bei jo veikla vis plėtėsi. 1915 m. suvažiavime, kur su programa dalyvavo 9 chorai, buvo paskelbta, kad Susivienijimo tikslas yra "...lavintis dainavime ypač tokių dainų, kurios kelia darbininkų dvasią ir auklėja socialistinius jausmus."

1919 m., po LSS skilimo, skilo ir lietuvių socialistų chorų sąjūdis. Daugumas darbininkų chorų liko revoliucinėje įtakoje. Kai 1923 m.

įsikūrė pažangiečių Amerikos lietuvių proletarinio meno sąjunga (LMS), jai vienu metu priklausė apie 30 chorų. O jie tada buvo gausūs: sutelkdavo iki 50-80 ir net 100 dainininkų. Pažangiečių socialistų įtakoje buvę chorai veikė Čikagoje, New Yorke, Hartforde, Worcesteryje, Monteloje, Lawrence, Newarke ir kt. Jų kultūrinėje veikloje dalyvavo ir chorai, priklausę minėtam Susivienijimui (LSSDA); tad, prisimindami pernai įvykusias 55-ąsias LMS metines, šios organizacijos istoriją galime pradėti nuo gerokai ankstesnių metų, nes LSSDA galime pagrįstai laikyti LMS pirmtaku.

Valerija Urbikas

Pažangiečių chorai iki antrojo pasaulinio karo išsiugdė visą būrį profesionaliai išsilavinusių, jau JAV gimusių vadovų, kurių dalis ir komponavo, ir kūrė repertuarą (B. Salinaitė, P. Balevičius, J. Kenstavičius, D. Zdaniūtė-Yuden-Murelienė, V. Žukas, V. Urbikienė, E. Retikevičiūtė ir kt.). Pažangiečių koncertuose dalyvavo ir į "Metropolitan" operos sceną patekę solistai A. Kaskas-Katkevičiūtė, A. Brazis, su jais bendravo ne vienas žinomas buržuazinės emigracijos muzikas (pvz. A. Stephens-Steponavičienė, J. Butėnas, K. Strumskis, P. Sarpalius, šokių specialistas V. Bielijus ir kt.)

Dar vienas pažangiečių muzikinės veiklos laikotarpis buvo metai po Antrojo pasaulinio karo, kai LMS surengė keletą išpūdingų menofestivalių. Tuos renginius gali dar priminti daugelis jų dalyvių, ne vien išlikusios programos.

Chorams festivaliuose vadovavo: J. Kenstavičius, D. Yuden-Murelienė, V. Žukas, M. Stenslerienė, A. Petrutienė ir kt.; aktyviai reikėsi 1957 m. tragiškai žuvęs P. Balevičius (F. Balwood). Sunkiais makartizmo siautėjimo laikais LMS buvo ta organizacija, kurioje pažangiečiai galėjo dirbti kultūros darbą darbinikiška dvasia. Retėjant pažangiečių gretoms, kurias silpnino senatvės našta, ypač pasitraukus daliai aktyvaus jaunimo, kad įsisiautėjo "šaltojo karo" isterika, pažangių, darbinikiškų chorų veikla nesiliovė.

Vytautas Kazakevičius

250 milijonų pigiai išleistų detektyvinių knygukščių ir 300 milijonų komiksų kasmet pasakoja jauniems Vakarų Vokietijos gyventojams apie įvairiausių prievartą.

J. S. Jokubka — Tarybų Lietuvos nusipelnęs Kultūros veikėjas

Laikraščio "Vilnis" Bendrovės dalininkų suvažiavimą gegužės 6 d. pasiekė džiugi žinia, kad laikraščio redaktoriui S. J. Jokubkai 70 metų amžiaus sukakties proga ir įvertinant jo daugelio metų darbus Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumas suteikė Lietuvos TSR nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardą.

Tai labai aukšta garbė ir įpareigojimas S. J. Jokubkai asmeniškai, o "Vilnies" laikraščiu, jo bendradarbiams, skaitytojams ir rėmėjams, taip pat yra jų daugelio metų darbo ir pastangų įvertinimas.

Džiugią žinią perdavė dvi telegramos:

WASHINGTON. — "Vilnies" laikraščio dalininkų suvažiavimo pirmininkui. Prašau perduoti "Vilnies" laikraščio suvažiavimo dalyviams džiugią žinią, kad Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumas suteikė "Vilnies" laikraščio redaktoriui S. Jokubkai nusipelnusio Lietuvos TSR kultūros veikėjo garbės vardą. Linkiu stiprios sveikatos ir laimės jubiliatui ir geriausios sėkmės suvažiavimo dalyviams.

Su pagarba R. Mališauskas, TSRS Konsulas Washington, D. C.

WASHINGTON. — Dear Mr. S. Jokubka. We would like to extend our cordial congratulations on the Occasion of your significant jubilee the 70th anniversary of your birthday. Would you please accept our best wishes of good health and all the best at your important and kind work to strengthen the council relations of your compatriots residing in the USA with your homeland Soviet Lithuania sincerely yours.

V. Kavaleros, Consul General of USSR Embassy Washington, D. C.

WASHINGTON. — Gerbiamas Draugas Stasy, nuoširdžiai sveikinu Jus garbingo jubiliejaus 70-čio proga. Jūsų prasmingas gyvenimo kelias pašvęstas pažangos ir darbo žmonių reikalui. Jūsų talentinga žurnalisto ir publicisto veikla plačiai žinoma ne tik išėivijos tarpe, bet ir Jūsų gimtinėje Tarybų Lietuvoje. Linkiu Jums ir Jūsų gyvenimo draugei Onutei ilgų ir kūrybingų gyvenimo metų. Geriausios sėkmės vaisingoje veikloje stipriant kultūrinis ryšius tarp išėivijos ir Tarybų Lietuvos.

Su pagarba R. Mališauskas
TSRS Konsulas

VILNIUS. — Brangus Drauge Stasy. Širdingai sveikinu Jus garbingo jubiliejaus ir Lietuvos TSR nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardo suteikimo proga. Linkiu Jums, gerbiamas jubiliate, geros sveikatos, energijos ir išvermės Jūsų nenuilstamoje kovoje už taiką ir socialinę pažangą, tolesnės kūrybinės sėkmės bei daug laimės asmeniniame gyvenime.

P. Griškevičius

VILNIUS. — Brangus Drauge Stasy! Širdingai sveikinu Jus garbingo jubiliejaus ir Lietuvos TSR nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardo suteikimo proga. Linkiu Jums, gerbiamas Stasy, tolesnės kūrybinės sėkmės, tvirtos sveikatos ir išvermės kovoje už taiką ir socialinį progresą. Laimės asmeniniame gyvenime!

Su pagarba L. Šepetys

VILNIUS. — Draugui Stasiui Jokubkai. Nuoširdžiausiai sveikiname Jus septyniadesimties metų gimimo metinių proga. Džiaugiamės ir didžiuojamės, kad Jūsų darbą ir visuomeninę veiklą aukštai įvertino Tarybų Lietuvos vyriausybė, suteikdama Jums Lietuvos TSR nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardą. Linkime Jums, mielas drauge, nenuilstamos energijos, stiprios sveikatos, vaisingo darbo skleidžiant tiesos ir pažangos žodį. Šiuos linkėjimus perduodame visiems "Vilnies" bendradarbiams ir skaitytojams, visiems pažangiesiems JAV lietuviams.

ELTOS kolektyvo vardu Feliksas Pažūsis, Vilhelmina Petkevičienė, Balys Bučelis.

VILNIUS. — Tarybų Lietuvos valstybinis spaudos komitetas nuoširdžiai sveikina Jus jubiliejaus proga. Linkime geros sveikatos, aštrios plunksnos ir neblėstančios išvermės socialistinių žmonių idealų varda.

Nekrošius, Požarskas.

VILNIUS. — Gerbiamas ir mielas jubiliate, širdingai sveikiname septyniadesimties metų sukakties ir Tarybų Lietuvos nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardo suteikimo proga. Linkime geros sveikatos, aštrios plunksnos ir neblėstančios išvermės socialistinių žmonių idealų varda.

Petronis, Reimeris.

NEW YORK. — Sveikiname "Vilnies" suvažiavimo dalyvius. Linkime geros kloties toliau leidžiant laikraštį. Nuoširdžiai sveikiname redaktorių J. Jokubkai jo 70-čio proga, Tarybų Lietuvos nusipelnusio Kultūros darbuotojo vardo suteikimu.

Banga ir Jonas Lukoševičiai

VILNIUS. — Didžiai gerbiamas Bičiuli! Nuoširdžiai sveikinu Jus septyniadesimtmečio ir aukšto apdovanojimo proga. Didžio pasigėrėjimo verta Jūsų ilgametė vaisinga visuomeninė veikla, skirta taikai ir pažangai. Iš visos širdies linkiu tvirtos sveikatos, geros nuotaikos, tolesnės sėkmės kūrybiniame darbe.

"Komunisto" žurnalo redakcijos kolektyvo vardu G. Zimasas
[Bus daugiau]

Nuotaikingas "Vilnies" dalininkų suvažiavimas

Visų taip lauktas "Vilnies" bendrovės dalininkų suvažiavimas įvyko 1979 m. gegužės 6 d. savoje salėje. Anksti pradėjo rinktis delegatai. Iš toliausiai atvyko drg. J. Andrulienė. Ji atvežė gražios paramos nuo St. Petersburg, Fla., pažangių lietuvių.

Iš Detroit, Mich., atvyko adv. Stefanija Masytė, P. ir M. Stunskiai, Lake Villa, Ill. A. ir M. Gabrielai.

Konferenciją atidarė "Vilnies" bendrovės direktorių tarybos pirm. Albertina Jakienė. Ji pakvietė pakalbėti: S. Masytę, J. Andrulienę, Stunskius, A. Gabrielai.

Į kandidatų komisiją išrinkta E. Bogden ir M. Marquardt.

Konferencijos pirmininke išrinkta Stefanija Masytė, vicepirm. Julija Andrulienė, sekret. Julija Marazienė; rezoliucijų komisijon: Julija Urmonienė, Birutė Rasinskienė, Millie Kancerienė.

Perskaitytas praeitos konferencijos protokolas ir priimtas.

Pirmininkė paprašė narių atsistoti vienai minutei ir tyloje pagerbti mirusių skaitytojų atminimą.

Redakcijos raportą davė S. J. Jokubka. Jis savo raporte pačiai palietė laikraščio sunkumus ir kvietė daugiau dėti pastangų jam leisti. Taipgi reportavo J. Marazienė, ji kvietė daugiau rašyti žinių mūsų organizacijų veiklos priminė, kad drg. J. Mažeika yra rimtas ligonis ir prisidėti su darbu jau negali.

Administracijos ir namo raportą davė adm. Mary Grager. Ji pateikė raštišką raportą nurodant gautas pajamas ir turėtas išlaidas per 1978 metus. Namas davęs nuostolių \$353.75 c.

Knygų patikrinimo komisija: P. Vaitkus ir J. Pateckas reportavo, kad suradę knygoje viską tvarkoje.

Direkcijos raporte pažymėta, kad net du direktijos nariai mirė, būtent: sekr. A. Brazis ir J. K. Stalioraitis. Plačiai buvo diskutuota laikraščio išleidimo pakeitimo būdas ir sąlygos; kaip jau žinoma, "Vilnis" dabar leidžiama kas dvi savait. ofsetine technika.

Visi raportai priimti ir pravestos rūpestingos, bet konkrečios diskusijos. Trumpai sutraukus, jose pasisakyta daryti viską, kad užtikrinus dar ilgam laikraščio išleidimą ir jei galima, stengtis leisti bent vieną kartą į savaitę.

Rezoliucijų komisijos narė B. Rasinskienė perskaitė rezoliucijas, kurios priimtos ir prižadėta stengtis vykdyti.

Mandatų komisijos narė Estelle Bogden pranešė, kad dalyvauja 29 šėrininkai, kurie atstovauja savus šėrus ir atstovaujamos 7 organizacijos. Viso sprendžiamų balsų esama 36. Raportas priimtas.

Išrinkta nauji bendrovės direktoriai, būtent: J. Feiza, M. Kancerienė, J. Marazienė, A. Paulikienė, P. Vaitkus, A. Vaitkienė, U. Juodaitienė, J. Pateckas, J. Budris, V. Urbikienė, J. Copin; alternatai H. Bordner ir Estella Bogden.

Sukelta laikraščiu paramos \$5,009, iš kurių detroitiečiai įteikė \$2,066, St. Petersburg, Fla. \$550.

Sekančiam numery bus paskelbta visų prisidėjusių su parama vardai ir sumos.

Perskaityta dvi telegramos: nuo tarybinio koresp. J. Lukoševičiaus ir konsulo R. Mališausko, kuriose sveikino suvažiavimą ir Stasį Joną Jokubkai, "Vilnies" redaktorių, gavusių Lietuvos TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo suteiktą Nusipelnusio Lietuvos TSR Kultūros Veikėjo garbės vardą. Visi dalyviai sveikinimo Jokubkai ir linkėjo jam ilgo ir garbingo bei darbingo amžiaus, o jo 70 gimtadienio proga, kurį atšvęs gegužės 8 d. sudainavo "ilgiausių metų."

Buvo paruošti šaunūs pietūs, ir skoningai pavalgius, dar turėta platus pasikalbėjimas ir pasidalinimas mintimis, kurį pravedė J. Marazienė.

Visi skirstėsi gerame ūpe ir davė garbės žodį dirbti, kad kuo ilgiau "Vilnis" vilniuotų ir teiktų teisingas ir svarbias žinias savo skaitytojams. Sekr. J. M-nė

REDAKTORIAUS PRANEŠIMAS SUVAŽIAVIMUI

Draugai ir draugės, gerbiami laikraščio "Vilnis" Bendrovės dalininkai ir dalininkės, svečiai:

Praėjo jau metai nuo pernai buvusio mūsų metinio dalininkų suvažiavimo, šiemet ir vėl susirinkome aptarti savo laikraščio "Vilnies" reikalus. Susirinkome ne taip jau gausus būrys, kaip susirinkdavome prieš keliolika ar dvidešimt ir daugiau metų, bet susirinkome ne truputį neabejingesni laikraščio reikalams. Susirinkome su tokia pat meile laikraščiu.

Kaip atsimename, praeitais metais dalininkų suvažiavime graudu buvo sutikti, kad laikraščio ėjimą reikia suretinti. Nors ir kaip nenorėjome, bet vis tiek turėjome sutikti laikraštį beleisti vieną kartą per savaitę. Nutarti leisti vieną kartą per savaitę buvome priversti ryšium su kai kurių kolektyvo narių susilpnėjus fiziniam pajėgumui, o labiausia dėl neapkeliamų išlaidų visko brangėjimo sąlygomis.

Siemet ataskaitiniai metai dar nelaimingesni. Suretinus laikraštį vieną kartą per savaitę, išlaidos truputį sumažėjo, bet kartu sumažėjo ir pajamos, sumažėjo laikraščiu aukos, sumažėjo komerciniai garsinimai. Tačiau vis dar galima buvo verstis. Bet beveik neapkeliamas pasidarė štai kas: mūsų administratorę Mary Grager užgule sunki liga, draugas Jonas Mažeika priėjo prie senatvės galo ribos, per metus palaidojome net du direktorius—draugas Aleką Brazį ir Juozą Stalioraitį. O naujų kadru ypač Mary Grager bei Jonui Mažeikai pavaduoti ar mirusių Brazio ir Stalioraičio vietoms užimti negauname. Ieškome, dedame visas pastangas, bet niekas neišeina. O didžiausia bėda kilo, kai spaustuvės darbininkas Vytautas Pajaujis padarė užuomina, kad ilgai pas mus nedirbs, po kurio laiko atsistatydino ir nuėjo dirbti "Naujienuoms." Ir ką gi! Laikraščio leidimas, kaip žinote visi, daugiau mėnesiui teko nutraukti. Tačiau dėka direktorių ir kolektyvo ryžtui, po kelių nepaprastų posėdžių ir pasitarimų priėjome išvados laikraštį leisti ofsetine technika, kas antra savaitę, tabi-ginės formos ir aštuonių pusiapiu

tol, kol įausime ir pasirošime grįžti į savaitraštį. Direktorai tokios išvados priėjo dėl to, kad žūt-būt laikraštis "Vilnis" neturi užsidaryti tol, kol išseks visos galimybės laikraščiu gyvuoti.

Iš tiesų, mieli draugai ir draugės, laikraštis "Vilnis" neturi užsidaryti. Nes Amerikos pažangiajai lietuvių visuomenei, nors ir rečiau laikraštis išeina, bet niekad nebuvo taip reikalingas, kaip dabar. Jis yra ryšys su senąja mūsų gimtine Lietuva, jis yra informatorius nurodąs kaip mūsų brolių ir sesių statomas naujas gyvenimas—socialistinis gyvenimas Tarybų santvarkos sąlygomis.

Laikraštis "Vilnis" yra mūsų organizatorius, jo puslapiuose dėka korespondentams atspindi mūsų visuomeninis gyvenimas, netgi asmeninis judėjimas—žinios vienu apie kitus. Laikraštis "Vilnis" yra ir kovos ginklas su ideologiniais priešais, mūsų giminės teršėjas reakciniais nacionalistais ir visokio plauko atžagareiviais. Laikraštis "Vilnis" yra mūsų idėjų skelbėjas, dalyvis viso pasaulio pažangios spaudos, kovojančios už taiką, demokratiją, pažangą ir socializmo vėliavą. Laikraštis "Vilnis" negali užsidaryti ir dėl prestižo. Ne vienas Jūs jį skaitote nuo pat jo pirmo numerio pasirodymo, išauklėjote jį, dėjote pinigus, stengėtės, rūpinotės per metų metus, kad jis gyvotu. Ir dabar, sulaukus senatvės ir nežiūrint kaip retėja mūsų eilės, nežiūrint kaip sunku, tikros pažangios širdies žmogus negali pasiduoti, numoti ranka į viską kas buvo, numoti ranka į pelnytus nuopelnus kovoje už laikraštį. Ypač negali laikraštis užsidaryti, kad mūsų dar yra, tik daugiau jaunatviškos meilės laikraščiu, tik daugiau ryžto, jėgų įtempimo ir laikraštis gali eiti, skaitytojus lankyti, kad ir rečiau.

Todėl, mieli draugai ir draugės, laikraščio likimas yra Jūsų rankose. Viskas priklausys koki šandien tarsite žodį ir kaip nutarsite. Turėkime galvoje, kad per tiek metų puoselėtas darbu ir remtas pinigais laikraštis neturi užsidaryti, kad ir reiktų dar suretinti.

Tol, kol dar nors kiek pajėgiame, laikraštį turime leisti.

Ačiū.

"VILNIES" DALININKŲ SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJA

"Vilnies" bendrovės dalininkai ir organizacijų atstovai suvažiavime 1978 metais gegužės 6 d. "Vilnies" salėje, 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill., išklause direktorių tarybos, administracijos ir redakcijos raportus, vienbalsiai užgiriame tuos raportus ir "Vilnies" vestą politinę liniją šios šalies ir viso pasaulio mastu.

Mes dėkojame mieliems laikraščio "Vilnis" bendradarbiams šioje šalyje, taipgi Tarybų Lietuvoje. Jų dėka mūsų laikraštį atspindi žinios ir veikla kolonijose bei paskiruose miestuose, taipgi Tarybų Lietuvoje.

Esame dėkingi mieliems vėjams darbuotojams, kurie atliko didelį ir sunkų darbą laikraščio labui.

Reiškiam gilių liūdesį, lenkdami galvas pagerbimui praeitais metais mirusių skaitytojų atminimui, kartu reiškiam gilią užuojautą jų liudinčioms šeimoms.

Vilnis, Gegužės 17

Appalėstaujame, kad laikraštis "Vilnis" mes telanko tik kas dvi savaitės. Reiškiam norą, kad ateityje mus lankytų nors kartą per savaitę. Kartu mes pilnai suprantame esamą padėtį laikraščio kolektyve, bet nenustojame vilties sąlygų pagerėjimui . . .

Prie esamų sąlygų mūsų šalyje ir visame pasaulyje be laikraščio, kuris teikia teisingas žinias, neįmanoma gyventi. Tokie įvykiai, kaip branduolinės jėgainės gedimai, kurie yra pražūčia žmonijai, pareikalauja plačios visuomenės vieningo pasisakymo ne tik jų patikrinimui, bet sulaukymui statybos. Tas bus galima, jei apie tą baisų pavojų visai žmonijai bus teikiamos teisingos žinios.

Kitas rimtas reikalas tai mūsų šalies pareigūnų nuolatinis pasisakymas, kad grįžta gerlaikis, kuomet tikrenybėje šalis vis brenda į didesnę depresiją. Čia svarbu pateikti teisingas žinias, ką ir atlieka "Vilnis."

Kviečiame visus rėmėjus ir skaitytojus dar daugiau ir bendradarbiauti raštais bei pinigais parama, kad "Vilnis" dar ilgai galėtų gyvuoti ir savo skaitytojus ne tik painformuoti, kas vyksta plačiame pasaulyje, bet ir sukviesti bendram pasipriešinimui prieš blogi ir skriaudas.

Mes drasiai sakome, kad tik visu rimtas rūpestis moralinė bei materialinė parama laikraščiu gali būti jo ateities rėmėja.

Visi šio suvažiavimo dalyviai linkime Tau, miela "Vilnie," ilgo ir garbingo amžiaus!

REZOLIUCIJŲ KOMISIJA:

B. Rasinskas
An. Kancere
J. Urmonas

Los Angeles, Cal.

PAVYZDINGAI ATŽYMETAS JURGIO BERNOTO GIMTADIENIS

Balandžio 15 d. Los Angeles pažangūs lietuviai pagerbė visuomenės veikėją drg. Jurgį Bernotą jo 90 metų gimtadienio proga. Jo mylima žmona Onutė, nors pati pašlijusios sveikatos, paruošė skoningus pietus ir pakvietė draugus net iš kitų apylinkės miestų, kaip Yucaipa, San Francisco ir eilės kitų.

Stalas buvo puikiai išpuoštas ir apkrautas įvairaus ir skanaus maisto. Gimtadienio proga iškeptas tortas su numeriu 90 ir jo viduryje degė žvakutė, kurią teko Jurgiui užpūsti. Svečiai sudainavo "Ilgiausių metų" ir reišė nuosirdžius linkėjimus jubiliatui sulaukti dar daug gimtadienių ir būti sveikam bei darbingam.

Besiklausydama visų linkėjimų, Onutė prabilo į svečius:

— Kiek daug metų praėjo nuo mūsų visų idėto darbo pažangos labui, bet būdami jauni ir sveiki, pilni energijos, neįjautėme, kaip jie praėjo, o sulaukę senyvo amžiaus ir sveikatai susilpnėjus, jau negalime to atlikti, ką atlikome. Viena beliko, tai pasitikėjimas, kad jaunoji karta nenuleis rankų ir stos į darbą, o kol dar mes šiek tiek pajėgiame, tęskime tą darbą pirmyn. Tai pasakiusi nusišluostė išriedėjusias ašaras ir palinkėjo savo Jurgui būti sveikam ir dar ilgai dirbti pažangos labui.

Negaliu praleisti nepasakius, kad abu Bernotai, o ypatingai Onutė yra nepavaduojama. Ji visur dalyvauja ir, rodos, be jos nieko svarbesnio ir įvykti negali . . . Tiesą pasakius, tai pas Bernotus mūsų veiklos centras. Čia vyksta susirinkimai, pasitarimai ir renginiai. Jie neatsisako suteikti vietos veiklai.

Štai liepos 15 d., LLDL 145 kp. ir LDS 35 kp. turės pas Bernotus susirinkimą. Visi nariai nepamirškite dalyvauti. Baigdamą sakau: Ilgiausių metų, Tau mielas Drauge Jurguti!

Frances Sakal

Redland, Cal.

M. DEMENTIENĖ VĖL PRISIUNTĖ ŠIMTINĖ

"Vilnies" skaitytojai jau matėte spaudoje, kad drg. Marytė Dementienė atžymėdama savo 90-tą gimtadienį atsiuntė "Vilniai" porą šimtų paramos. Prieš kiek laiko ji buvo atsiuntusi keliskart po šimtą kitą, šiomis dienomis ji vėl atsiuntė \$100 paramos ir dar sumokėjo prenumeratą.

Jos atsiųstą šimtinę priskaitome prie dalininkų suvažiavimo sveikinimo.

Nuoširdus jai dėkui už tokį rūpestingumą laikraščio ateitimi.

Vilnietė

Detroit, Mich.

NEW YORKE

Balandžio-April 1 d. įvyko "Laisvės" šėrininkų suvažiavimas Ozone Park, New Yorke. Kadangi širdingai detroitiečiai man pridavė sveikinimus tam suvažiavimui, būtinai turėjau ten dalyvauti.

Lėktuvu išskridau iš ryto balandžio 1 d. ir tą pačią dieną sugrįžau atgal į Detroitą. Bet turėjau progos ne tik dalyvauti bet ir pirmininkauti "Laisvės" šėrininkų suvažiavime. Suvažiavimas buvo geras ir įdomus. Visi dalyviai sveikino "Laisvės" redaktorių Antaną Bimbą ir Jievtę Mizarienę už jų energingą darbą "Laisvėje", užgyrė "Laisvės" taktiką ir turinį. Visi linkėjo "Laisvei" gyvuoti daug, daug metų. Detroitiečiai sveikino su \$1,250.00, ir aukotojų vardai buvo paskelbti "Laisvėje."

Po suvažiavimo buvo banketas pagerbimui redaktoriaus Antano Bimbos jo 85 metų gimtadienio proga. Nuo Detroito pažangių lietuvių Stefanija nuvežė ir įteikė jubiliatui trofėjų: gražų laikrodį su užrašu "Presented to Anthony Bimba on his 85th Birthday in Recognition of His Many Outstanding Contributions to Lithuanian Culture. Detroit Lithuanian Progressive Organizations, 1979."

Bankete dalyvavo ir išreiškė sveikinimus Antanui Bimbai TSRS konsulas Washingtono ir jo žmona Nijolė ir Rimas Mališauskai, "Tiesos" ir "Moscow News" korespondentas New Yorke Jonas Lukoševičius, detroitiečiai Servitas ir Ruth Gugai, dail. V. Jonynas, "Vienybės" redaktorius Jonas Valaitis ir daug kitų garbingų svečių. Dainų programą atliko solistas Victor Becker, ir Aido choras, vadovaujamas mokytojos Mildred Stensler. Linksmi praleidau visą dieną New Yorke tarp malonių žmonių.

KLUBO BANKETAS

Balandžio 8 d. įvyko Detroito Lietuvių klubo pavasarinis banketas. Į klubo patalpas prisirinko daug svečių ir visi skaniai pavalgė pietus, kuriuos priėngė Mikas ir Pat Stunskai su Antoinette Garelis ir Emma Rye. Banketo parengimui daug dirbo Ann Balchūnas, Al Stacey, Eddie Balchūnas ir Alfons Rye. prie stalų patarnavo Nanette ir Diana Garelis, Judy Rye Miller, Diana Rye ir Beverly Rye Olin. Bankete dalyvavo lietuvių radio pranešėjas Albertas Misiūnas, iš Kanados Jack Užunaris, Simonas Kunsaitis ir George Kodis. Po banketo LDS prezidentas Servit Gugas ir Mildred Vasaris pardavė bilietus, kurių pelnas buvo LDS Bowleriams. Dovanas laimėjo Frank Nakas, Adelė Wardo ir Kęstutis Garelis. Bankete buvo pagerbta Teofile Masienė, kuri kovo 5 d. minėjo savo 85 m. gimtadienį, ir Jim Umaras, kuris minėjo savo gimtadienį kovo 31 d. Abu jubilatai turėjo gražius gimtadienio tortus, banketo dalyviams buvo patiekta stiprosios. Banketas buvo sėkmingas, klubui liko gražaus pelno.

MIRĖ

Balandžio 8 d. mirė Elzbieta Paurazas, 76 m. amžiaus. Buvo pašarvota pas Charles Stepanauską ir palaidota su bažnytinėmis apeigomis. Paliko liūdinčią sesutę ir du sūnus ir kitus gimines. Ji gimė New Haven, Connecticut 1902 metais, bet gyveno Detroito ir buvo didelė veikėja su vyčiais ir bažnyčioje, o daugiausia buvo vadovė rinkdama aukas Altai ir Balfui kad "išlaisvintų" Lietuvą. Dabar Detroito jau nebėra tokios veiklios laisvintojos, kaip buvo Paurazienė.

SERGA

Net keturi klubo nariai nesveikuoja. Juozas Latoža randasi savo namuose, bet yra sunkiai sergantis. Stanley Patyk turėjo sėkmingą akies operaciją, bet dar negali su mumis dalyvauti. Bernice Stankus turi artritą ir negali gerai vaikščioti. O buvusias namų pardavėjas Bill Adams pakliuvo į Grace ligoninę ir sunkiai serga. Daktarai norėjo padaryti plaučių operaciją, bet surado jog jo širdis yra silpna. Linkime visiems ligoniams nugalėt ligas ir vėl dalyvauti su mumis.

SVEČIAI

Klubiečiai Eddie ir Ann Balchūnai susilaukė svečių-savo giminių iš Oregon valstijos: Nellie ir Tony Valaitis. Alphonse ir Josie Urbonai praleido linksmas dienas su savo sūnum ir jo šeima, kuri atvažiavo iš Cikagos. Visi svečiai buvo Detroito per religines šventes, kurios vadinosi Velykos.

IŠVAŽIAVO

Per tas šventes, vardu Velykos, išvažiavo iš Detroito Servit ir Ruth Gugai. Jie lankėsi pas savo dukrą Pat bei žentą ir ypatingai linksmi praleido laiką su anūkem Lisa ir Kimberly, kurie gyvena Atlanta, Georgia.

Al Brazis šeima pavasario švenčių proga išvažiavo atostogų į Florida, o dr. John Geraltauskas su šeima nuskrido į Kaliforniją.

SUKAKTUVES

George Olin ir žmona Beverly balandžio 20 minėjo savo penkių metų vedybų sukaktį. Girdėjau, jog jie važiuos į Las Vegas praleisti kelias dienas gegužės mėn.

Kiti geri klubiečiai Walter ir Lillian Gugas minėjo savo vedybinę gyvenimo sukaktį balandžio 22 d., ir jie buvo išvažiavę į Grand Rapids, kur gyvena jų dukrelė su šeima. Ten suvažiavo visa šeima ir ne tik paminėjo savo vedybas, bet Walter Gugas minėjo dar ir savo gimtadienį.

GIMTADIENIAI

Balandžio 15 d. Agota Anskaitienė minėjo savo 92 m. gimtadienį. Balandžio 22 d. Adelė Klimavičienė atšventė savo gimtadienį, o balandžio 23 d. jos vyras Jonas Klimavičius atšventė savo 92 metus. Sveikiname juos ir linkime jiems daug linksmų dienų ateityje. **Stefanija**

Laiškai ir parama "Vilniai"

Gerbiamieji,

Siuomi prisijuokiu "Vilnius" prenumeratą ir paramos \$5. Kartu atsiprašu, kad suvėlavau.

Su pagarba **Joseph Krupp**

Ft. Lauderdale, Fla.

Mieli Vilniečiai,

Laiške rasite čekį sumoje \$25. Iš jų \$10 yra prenumerata ir \$15 "Vilniai" parama.

Linkiu Jums visus sunkumus nugalėti, kad mus ilgai ilgai lankytų "Vilnis," nes mes jos labai laukiame.

V. ir Jonas Kazlau
Wethersfield, Ct.

Gerbiami Vilniečiai,

Laiške rasite čekį sumoje \$20. Užmoku prenumeratą ir likusius \$10 skiriu paramai mielam laikraščiui "Vilnis." Būkite sveiki ir drūti.

F. Deltuva
Baltimore, Md.

Demonstracija Marquette Parke

Balandžio 28 d. Marquette Parke vyko priešrasinė demonstracija, kurioje dalyvavo arti tūkstančio įvairių rasų ir tautų žmonių. Pagrindinis reikalavimas buvo, kad būtų sustabdyta rasinė diskriminacija.

Demonstracija vyko taikingai. Matėsi daug pėsčios, raitos ir motorizuotos policijos. Kokios bus pasekmės, ateitis parodys.

JONAS MAŽEIKA PAMAŽU SVEIKSTA

Gegužės 1 d. sutikau drg. Antaną Litviną, kuris prižiūri ir slaugo drg. Joną Mažeiką. Užklačiau, kaip Jonas jaučiasi, atsakė, kad žymiai jo sveikata pagerėjusi. Jau pavaikšto po kambarius. Grįžęs apėtas ir kartais galima rimčiau pasikalbėti.

Antanas sako, kad kol kas vis dar negalima jo visai vieno palikti ilgesniam laikui. Prisibijo, kad neperkristų. Tad dėl to, jis niekur iš namų negalės išeiti. Bet tikisi, kad laikui bėgant dalykai pagerės.

Linkime Jonui Mažeikai sveikatos.
J. M-nė

EX MAINIERIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS BUVO SKAITLINGAS

Balandžio 21 d. Ex Mainierių klubas turėjo pirmą šiais metais narių susirinkimą, kuris buvo gana skaitlingas. Kaip visuomet, taip ir šį kartą prieš susirinkimą 12 val. dieną buvo paruošti šilti ir skoningi pietūs, kuriuos paruošė darbščiosios šeimininkės H. Pajūnienė, M. Vasiliauskienė ir P. Malinauskienė.

Gerokai pasisotinus, pradėtas susirinkimas, kurį atidarė klubo pirm. Jonas Copin. Kadangi buvęs klubo sekretorius A. Brazis mirė, ir nuo to laiko nebuvo susirinkimo, tai laikino fin. sekretoriaus pareigas ėjo Frances Jordan ir priiminėjo narių duokles. Toms pareigoms eiti toliau ir išrinkta Frances.

Pirmininkas paprašė narių atsižvelgti vienai minutei ir pagerbti mirusių narių atminimą, kurie mirė nuo praeito susirinkimo: Aleksas Brazis, Paulina Simon, J. K. Stalioraitis, Vincas Akelaitis.

Sekretorius perskaitė protokolą ir po to laikraščio "Vilnis" laišką, kuriame kvietė dalyvauti dalininkų suvažiavime gegužės 6 d. "Vilnies" salėje. Laiškas priimtas ir išrinkta delegatė M. Vasiliauskienė atstovauti klubą. Taipgi nutarta pasveikinti suvažiavimą, išteikiant paramos \$25.

Plačiai apkalbėta West Frankfurt, Ill. Liet. Tautinių kapinių prižiūrėjimo reikalas. Tam darbui paskirta \$25.

Pranešta, kad turime nemažai ligonių: J. Mockų, J. Mažeiką, Mary Grager, B. Kubilių, Antanetą Butkis, J. Negracką. Visiems palinkėta greito pasveikimo.

Sekantis klubo susirinkimas įvyks birželio 16 d., 12 val. dieną "Vilnies" salėje. Prašau narių nepamiršti ir atsilankyti.

Sekr. A. Černauskas

MIRUSIŲ PRISIMINIMAS

Kapų puošimo dienos proga su liūdesiu ir pagarba prisimenu mylimą vyrą **Antaną Matuzą**, kuris mirė 1970 metais vasario 3 dieną ir palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse; mylimą mamytę **Oną Sinkaitę-Galvanauskienę**, brangų tėvelį **Vincantą Galvanauską**, mano sesutes **Petronėlę Galvanauskaitę-Balsienę** bei **Stasę Galvanauskaitę**, brolius **Zenoną** ir **Adolfą Galvanauskus**; sesers dukterį **Emiliją Balsiejtę**. Visi palaidoti Žemaičių Kalvarijos Beržų kalno kapinėse, kur jiems yra pastatytas paminklas.

Lai Jiems būna amžina ramybė! Jų kilnų atminimą laikysiu savo mintyse ir širdyje iki šių plaks.

Giliai liūdinti —
Žmona, Duktė ir Sesuo LUCILLE MATUZ

YUCAIPA, CAL.

Liūdnas prisiminimas mirusių LLD 78 kuopos narių

Mes visi kuopos nariai — narės liūdimė Jūsų netekę, kaip pirmųjų kuopos tvėrėjų, kaip gerų idėjos draugų. Kai kurie iš Jūsų palikote kuopai ir dalį savo santaupų. Lai poilsio vietoje Jums būna amžina ramybė.

LLD 78 KUOPOS VALDYBA IR NARIAI

MIRUS

EMILIJAI PAŽARSKIENEI

Reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą velionės dukrai **Dolores Pedersen**, jos vyrui **Ralph**, anūkams, broliams gyvenantiems Lietuvoje, seserų vaikams ir visiems kitiems giminiams bei idėjos draugams. Mes kartu liūdimė su Jumis.

JULIJA URMONIENE
VIRGINIA ir WALTER WROBEL
ir šeima

LAIKRAŠČIO SKAITYTOJŲ DEŠIMCIAI DIENŲ

Ekskursija į Tarybų Lietuvą

Grupė iš Čikagos išvyks rugpjūčio 13 d. ir grįš rugpjūčio 28 d.

Kaina: \$1,270. Tačiau, keičiantis dolerio kursui, iki liepos mėn. gali truputį pasikeisti ir kaina.

Prašome visus, kurie norite važiuoti, greit užsakyti vietą, prisijuokiant \$100 užstatą. Čekį išrašykite American Travel Service Bureau vardu.

Visais kitais reikalais kreipkitės į "Vilnies" administraciją, 3116 So. Halsted, Chicago, IL 60608.

PLANNING YOUR VACATION?

HOLD THE DATE: SUNDAY AUG. 26th

RALLY AT COBO HALL, DETROIT
site of 22nd Convention, CPUSA

SPEAKERS - ENTERTAINMENT
CULTURAL PROGRAM
WATCH FOR DETAILS

MIRĘ LIETUVIAI

Balandžio 18 d. mirė Ona Navickienė-Jutelytė, sulaukusi 89 m. a. Gimė Lietuvoje, Panevėžio rajone, Naujamiesčio apylinkėje. Šioje šalyje išgyveno 72 metus.

Balandžio 18 d. mirė Jonas Gavėnia, sulaukęs 72 m. a. Gimė Lietuvoje, Sakių rajone. Šioje šalyje išgyveno 22 metus.

Balandžio 18 d. mirė Janina Rimavičienė-Milvidaitė. Gimė Lietuvoje. Į šią šalį atvyko po antrojo pasaulinio karo.

Balandžio 18 d. mirė Antanas Vadopalas, sulaukęs 80 m. Gimė Lietuvoje. Į šią šalį atvyko po antrojo pasaulinio karo.

Balandžio 18 d. mirė Morta Pečiūnienė, sulaukusi 80 m. a. Gimė Lietuvoje, Siaulių rajone, Melenių kaime. Šioje šalyje išgyveno 59 m.

Balandžio 17 d. mirė Marcelinas Kilas, sulaukęs 69 m. a. Gimė Lietuvoje, Rokiškio rajone, Salų apylinkėje. Šioje šalyje išgyveno 17 metų.

Balandžio 26 d. mirė Emilija Gruntmanaitė, sulaukusi 87 m. a. Gimė Lietuvoje. Šioje šalyje išgyveno ilgoką laiką.

Prieš tūlą laiką mirė Gediminas Galvanauskas (Galva) sulaukęs 74 metų. Gimė Lietuvoje, Biržų rajone. Šioje šalyje apsigyveno po antro pasaulinio karo.

Vilnis, gegužės 17

PRISIMINIMAS MYLIMŲJŲ

Jau daugelis metų prabėgo, kai tūli mano mylimi giminės išsiskyrė iš gyvųjų tarpo, bet jų kilnus atminimas tebėra gyvas mano mintyse ir širdyje. Jis toks pasiliks iki mano širdis plaks.

Mylimas tėvelis **JONAS MOCKUS** mirė 1923 metais.
Sesutė **BRONĖ [BERNICE] MOCKUTĖ** mirė 1946 m.
Mamytė **AGOTA MOCKIENĖ-BRIEDYTĖ** mirė 1950 m.

(Palaidoti švento Kazimiero Lietuvių kapinėse.)

Švogėris **ANTANAS KOSAITIS** mirė 1969 metais.
Mylimas vyras **ROBERT GRAGER** mirė 1970 metais.

(Palaidoti Lietuvių Tautinėse kapinėse.)

Lai Jiems būna amžina ramybė!

MARY GRAGER

ST. PETERSBURG, FLORIDA

MIRĖ

Jadvyga Jasutienė

Balandžio 24 d., 1979 m., mirė Jadvyga Jasutienė, sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje, Joniškio apylinkėje. Ilgus metus gyveno Cicerijoje.

Paliko giliame nuliūdime sūnus Kazimierą, jo žmona Dorothy, 8 anūikai, 8 proanūikai ir 1 pro pro anūkas; sesuo Anielė Dočkienė ir jos šeima.

Priklausė prie Cicerios Lietuvių Moterų klubo. Ilgus metus skaitė laikraštį "Vilnis."

Buvo pašarvota Jean Vance koplyčioje. Balandžio 26 d., 10:30 valandą ryto buvo išlydėta į Woodlawn Cemetery ir ten palaidota.

Liūdi Sūnus ir Šeima
Sesuo ir Šeima

SAN FRANCISCO, CAL.

Šią Mirusių Atminimo Dieną

SU SKAUDANCIA ŠIRDIMI LIŪDŽIU
prisiminus mano šeimos narius—tėvelius,
vyrą, dukrelę, brolių ir sesutes.

Brangieji, Jūsų nepamiršiu kol gyva būsiu.
Lieku liūdinti—

dukra, žmona, motina ir sesuo
VALĖ SUTKIENĖ

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Augusto ir Marytės Gelbudų

AUGUSTAS GELBUDA
1882-VIII-28—1951-XI-1

Gimė Lietuvoje, Kelmaninių km., Balbieriškio par.

Marytė Avietaitė Gelbudienė-Bagdon

1890-IV-17—1959-VI-12

Gimė Lietuvoje, Kalvarijos valsč.

Priklausė prie Ex-Mainierių klubo ir choro, Lietuvių Moterų
Kultūros klubo, Lietuvių Dailės ir Dramos klubo.

Mes dėkingos ir labai laimingos, turėjusios tokius pažangius tėvelius, kurie per visą savo subrendusį gyvenimą rūpinosi žmonių-liaudies gerove ir veikė dėl šviesesnės ateities darbo žmonėms. Mes bandysime sekėti jų pėdomis.

Lai jie ramiai ilsisi Lietuvių Tautinėse kapinėse tarp giminių ir senų draugų.

Dukterys—**DELLA KENT [DAN]** ir Šeima
NELLIE DE SCHAAF [LOUIS]

Prisiminkime mirusias nares

Roselando Lietuvių Moterų klubas su prislėgta širdimi prisimena savo mirusias nares Kapų puošimo dienoje. Jos, gyvos būdamos, daug veikė ir troško, kad klubas ilgai gyvuotų ir atliktų visuomeniškai svarbias funkcijas, ypač taikos išlaikymo reikalu ir kultūros bare.

Jos mirė, bet jų kilnus atminimas pasiliks gyvas mūsų klubo narių širdyse.

Lai Joms būna amžina ramybė ilsėtis šaltame kape.

**ROSELANDO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO
VALDYBA ir VISOS NARĖS**

SAN FRANCISCO, CAL.

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

LLD 153 kuopos mirusių narių.

Ilsėkitės ramiai. Mes jūsų niekuomet nepamiršime.

KUOPOS VALDYBA IR NARIAI

Mirusių narių pagerbimas

Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugija su liūdesiu širdyje prisimena savo mirusias nares. Jos veikė, dirbo ir troško, kad draugija ilgai gyvuotų. Gerbia jas už jų kilnų darbą šios draugijos veikloje.

Lai Joms būna ramu ilsėtis šios šalies žemėje.

**AMERIKOS LIETUVIŲ MOTERŲ
KULTŪROS DRAUGIJA**

MIRUS

Emilijai Pažarskienei

Reiškiamo nuoširdžią užuojautą velionės dukrai Dolores Pedersen, žentui Ralph Pedersen, anūkams Lietuvoje gyvenantiems 4 broliams ir jų šeimoms, sesers vaikam ir visiems kitiems giminėms bei jos kilnios idėjos draugams. Mes kartu liūdime netekusios brangios narės.

**ROSELANDO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO
VALDYBA ir NARĖS**

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

LLD 45 kuopos mirusių narių.

Su liūdesiu širdyje prisimename mielus mirusius kuopos narius ir su pagarba minėsime pažangius kovotojus, kad pasaulyje būtų TAIKA, kad darbo žmonėms būtų geresnis, šviesesnis gyvenimas.

Mes pasilikę tęsime toliau kovą už tuos kilnius darbo liaudies idealus.

Lai būna Jiems ramu ilsėtis šaltoje žemėje.

LLD 45 KUOPOS VALDYBA IR NARIAI

MIAMI, FLORIDA

Kapų puošimo dieną

Su širdgėla prisimename mirusius klubo narius. Per dešimtmetį negailestingoji mirtis iš mūsų tarpo išskyrė didelį skaičių mūsų darbščiuųjų narių, kurie veikė ir troško, kad taika gyvuotų.

Kol klubas gyvuos, visuomet Juos prisiminsime.

Lai Jiems būna amžina ramybė jų pačių pasirinktos antrosios tėvynės žemėje.

LIETUVIŲ SOCIALIS KLUBAS
2610 N. W. 119th St., Miami, Florida

Atsisveikinsime su Paulina Simon

Downey, Cal., 1978 metais, lapkričio 27 d. nuo širdies smūgio mire pažangietė Paulina Simon-Laužikaitė, sulaukusi 84 m. a. Lapkričio 29 d. buvo sukremuota, pelenai atsiųsti į Čikagą ir padėti laidotuvių direktoriaus P. J. Ridiko įstaiigoje, kad sulaukus geresnio oro būtų tinkamai palaidoti Lietuvių Taurinėse kapinėse, kur palaidotas velionės vyras Antanas Simon-Sinijonas.

Gegužės 14 d. velionės duktė Sofija ir jos vyras Chester Kent atvyko iš Kalifornijos ir ruošia iškilmingas laidotuves. Gegužės 22 d. 10 val. ryto P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St., Chicago, Ill. Pakvietė muzikę V. Urbikienę groti vargonais, solistė Estelle Bogden padainuoti momentui pritaikintų dainų. Kalbą pasa-

kyti pakviesta asmenine velionės draugė J. Marazienė, kuri apibūdins velionės gyvenime nueitą kelių darbo žmonių labui.

Velionės dukra Sofija ir žentas Chester Kent-Kvietinskai prašo velionės draugus ir pažįstamus bei organizacijų narius, kuriose ji per daugelį metų priklausė ir dalyvavo sueigose, atsilankyti į Ridiko koplyčią ir paskutinį kartą Jai patarnauti, atsisveikinti bei palydėti į amžino poilsio vietą—Lietuvių Tautines kapines. Po to dalyvauti gedulio pietuose, kurias užsakė dukra su žentu.

Susirinkę pagerbsime velionės kilnų atminimą ir su liūdinčiomis širdimis išreikšime dukrai bei žentui gilią užuojautą, o velionei pasakysime paskutinį sudiev.

Seimos Draugė **Julija**

Mirusių tėvelių prisiminimas

Kapų puošimo dienos proga su liūdesiu ir pagarpa prisimename mylimus tėvelius ir uošvius: **Joną Simkų** mirusį 1935 metais, **Oną Šimkienę-Bartkaitę**, mirusią 1968 m., **Jurgį Petrutį** ir **Valeriją Petrutienę-Levonaite**, kurie mirė 1954 metais.

Jau daug metų praėjo nuo jų atsiskyrimo iš gyvųjų tarpo, bet Jų rūpestingi ir kilnūs pamokinimai, kaip reikia būti doriems ir naudingiems ne tik sau, bet ir plačiai visuomenei, ir kaip reikia gerbti kitą, kad pats būtum pagerbtas. Tie pamokinimai mus lydės iki mūsų krūtinėse širdys plaks. Jų kilnų atminimą laikysime aukštoje pagarboje.

Dukterys: **ONA ŠIMKIŪTĖ-PETRUTIENĖ** ir **Žentas JONAS MARY ŠIMKIŪTĖ-URBIKIENĖ** ir **Žentas JULIUS Sūnus: JONAS PETRUTIS, Marti Ona** ir Seimos

REDLANDS, CAL.

Kapų puošimo dienos proga liūdnas prisiminimas JUOZAS DEMENTIS

Juozas Dementis

Skaudžia ir liūdnai praslino beveik du ir pusę metų nuo širdį veriančio įvykio—mano mylimo vyro ir sūnaus tėvo Juozo Dementio mirties. Jo skaisčios gyvybės liepsnelė užgeso 1976 m. gruodžio 8 d.

Yra sakoma, kad laikas užgydo žaizdas, bet ne visuomet taip esti. Man atrodo, kad mano širdyje padaryta žaizda nemažėja, o vis darosi skaudesnė ir beveik nepakeliama. Gilus liūdesys vis daugiau ir daugiau slegia, tarsi darosi nepergyvenamas.

Niekas, o niekas negalės suprasti, kaip man yra ilgu ir liūdna be jo, nors bandau ramintis ir galvoti apie jo atliktus svarbius visuomeninius darbus, kad jis atliko tai, ko daugelis iš mūsų nesugebėjome atlikti. Tas mane gaivina ir jo šviesus atminimas man duoda ištvermės toliau gyventi, žinant, kad mintyse visuomet būsiu su Juo.

Velionis buvo gimęs ir augęs Lietuvoje, Joniškiio mieste. Veikė pažangiame judėjime ir aukštai vertino darbo žmonių kovą už šviesesnį rytojų. Buvo vienas iš "Vilnies" steigėjų.

Liūdinti Žmona **MARY DEMENTIENĖ**

ST. PETERSBURG, FLA.

Skaudus mirusių prisiminimas

tėvelių Antano, Onos ir brolio Antano Čypų; Julijos Žemaitytės, Benio ir Stellos Raubų, Archie Michasonok, Jono Blaškio, Juozo Skeberdžio.

Reiškiu nuoširdžią užuojautą velionių šeimoms, giminėms, draugams ir artimiesiems.

Liūdžiu kartu su Jumis.

ANNA SALIN

Emilija Pažarskienė-Frankevičiūtė

Gyveno Norridge, Ill., anksčiau Čikagoje

Mirė 1979 metais gegužės 1 d., sulaukusi pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Kaišėdorių rajone, Trošiūnų kaime. Šioje šalyje išgyveno 56 metus.

Paliko liūdesyje duktė Dolores, žentas Ralph Pedersen, 3 anūkai: Cynthia Ann, Clifford Adolfas, Gregory Nord; Lietuvoje 4 broliai ir jų šeimos, 3 sesers vaikai ir kiti giminės, daug asmeninių ir idėjos draugų.

Priklausė prie: Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos, Roselando Lietuvių Moterų klubo, ALDL 19 kp., Ex Mainierių klubo, buvo ilgametė "Vilnies" dalininkė ir skaitytoja bei darbuotoja.

Buvo pašarvota laidotuvių direktoriaus Povilo J. Ridiko koplyčioje gegužės 3 d., o laidojama gegužės 4 d., 10 val. ryto, Lietuvių Tautinėse kapinėse prie velionio vyro Adolfo.

Liūdi duktė Dolores, žentas Ralph, anūkai ir visi giminės

KAPŲ PUOŠIMO DIENA— "MEMORIAL DAY"

1979 m., sekmadienį,
gegužės 27-ąją,

LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE ĮVYKS ISPŪDINGOS APEIGOS

Lygiai 11 valandą ryto nuo kapinių vartų prasidės eisena aplink kapines iki paruoštos estrados. Eisenai ir programai dūdu orkestrą paruošė ir vadovaus PETRAS ZALŪBA. Bus giesmių programa. Kapinių direktorius, teologas EUGENIJUS GERULIS sukals inskaciją ir konvokaciją. Pagrindinę kalbą pasakys dr. VYTAUTAS P. DARGIS. Programą praves (M. C.) direktorius MOTIEJUS BATUTIS.

DĖMESIO, NETURINTIEMS AUTOMOBILIŲ! Lygiai 9 valandą ryto nuo Universal Savings & Loan Ass. (18th St. & Halsted) išeis autobusas (Valley Transit School Bus) ir sustos sekančiose vietose: prie Ridikas Funeral Home (33rd Pl. & Halsted), Darius-Girėnas Hall (4416 S. Western Ave.) ir prie Marquette Hall (69th & Western Ave.). Atgal į Čikagą nuo kapinių vartų išeis 5 valandą popiet. Kaina į abi puses \$3.00.—Būkite laiku nurodytose vietose.

Visus lietuvius kviečiame dalyvauti ruošiamose apeigose.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINŲ VADOVYBĖ

Prašome visus dalyvius pavaikšioti po šias gražias kapines, pamatyti puikius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui. Kapinių pareigūnai suteiks Jums pageidaujimą informaciją.

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

8201 So. Kean Ave.
Justice, Ill. 60458
Tel. (312) 458-0638

